

# BESPREKINGSVERSLAG

Reg.nr.:  
Afdeling Bestuursondersteuning

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Betreft: Commissie Bestuur, Organisatie en Dienstverlening                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Datum bespreking: Woensdag 19 april 2017<br>09.30 – 12.48 uur<br>Plaats: VV-zaal<br>Opgesteld door: Roswitha Lubbers |
| <b>Aanwezigen</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• E.C. de Meijer (voorzitter)</li><li>• J.P. De Vries (A&amp;B)</li><li>• D.N.I. Kooij (A&amp;B)</li><li>• Mw. C.H.C. van Steensel-van Hage (VVD)</li><li>• H. Van Dijk (Water Natuurlijk)</li><li>• Mw. T.O. Fierens (PvdA)</li><li>• A. van Geest (Algemene Waterschapspartij)</li><li>• R.H. Kerst (ChristenUnie-SGP)</li><li>• R.F. Schols (50PLUS)</li><li>• Mw. J.C. Boomsma (PvdD)</li><li>• Mw. J.M. Stoop (Natuurterreinen)</li><li>• J.G.M. Zweers (CDA)</li><li>• G.J. Doornbos (dijkgraaf)</li><li>• J. Haan (hoogheemraad)</li><li>• M. Kastelein (hoogheemraad)</li><li>• S. Langeslag (hoogheemraad)</li><li>• Mw. M. Leewis (hoogheemraad)</li><li>• H. Pluckel (hoogheemraad)</li><li>• K.van Rietschoten (plv. secretaris commissie BOD)</li></ul> <b>Afwezigen</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• J. J. Démoed (CDA)</li></ul> <b>Overige aanwezigen</b><br>S.G. van der Kooij, F. Zaalberg, H. Nederend, H.M. de Groot, mw. E. Riethoven, P.J. Waij |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                      |
| <b>VERSLAG</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>ACTIE</b>                                                                                                         |
| 1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>OPENING EN VASTSTELLING AGENDA</b><br>De <u>voorzitter</u> opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                      |
| 2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>SPREEKRECHT</b><br>Er zijn geen aanmeldingen ontvangen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                      |
| 3.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>NOTULEN VAN DE OPENBARE EN BESLOTEN COMMISSIEVERGADERING BOD van 15 MAART 2017 EN TOEZEGGINGENLIJST</b><br><i>Redactioneel:</i> de notulen van beide vergaderingen worden ongewijzigd vastgesteld.<br><i>Toezeggingenlijst:</i> actiepunt 194. De heer <u>Van der Kooij</u> wil weten wat het assetmanagement aan besparingen heeft opgeleverd. De gegevens over de eerste twee jaren zijn bekend (circa € 6 miljoen). . De heer Van der Kooij wil dat de stand van zaken wordt ingevuld op de actiepuntenlijst.                                                             |                                                                                                                      |
| 4.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>MEDEDELINGEN</b><br>De heer Démoed (CDA) wordt vervangen door de heer Zweers.<br>De heer <u>Haan</u> meldt dat indertijd een intentieverklaring is gesloten met de Blue Energy Centrale met een optie om deze te verlengen met één jaar. De stuurgroep heeft besloten hiertoe over te gaan mede n.a.v. de reële kans dat er in Katwijk met behulp van een bewezen techniek een centrale kan worden gebouwd en vanwege de noodzaak om nog nader onderzoek te laten uitvoeren dat zal leiden tot een businesscase. Deze wordt in 2018 ter besluitvorming aan de VV voorgelegd. |                                                                                                                      |

|     | VERSLAG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ACTIE |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|     | <p>De heer <u>Schols</u> heeft uit de media begrepen dat het osmose-proces (Blue Energy) niet succesvol zou zijn. Als dat het geval is, waarom wordt het contract dan verlengd?</p> <p>De heer <u>Haan</u> antwoordt dat de proefcentrale aantoont dat de techniek werkt maar dat de omstandigheden suboptimaal zijn. De aannemer (REDstack) wil graag de ook op grotere schaal succesvol gebleken techniek gaan uitproberen.</p> <p>De heer <u>Schols</u> benadrukt dat niet een verschillend zoet/zoutgehalte een knelpunt is, maar dat de filters problemen lijken te veroorzaken (en hoge kosten).</p> <p>De heer <u>Haan</u> antwoordt dat in de Waddenzee niet alleen het zoet/zoutgehalte speelt, maar tevens dat de vele slibdeeltjes in de Waddenzee het systeembelast ten (zonder kostenverhogende effecten voor de filters, wel op de effectiviteit). In Katwijk wordt minder last ervaren van slibdeeltjes.</p> <p>De heer Haan deelt mee dat Dunea Rijnland heeft gevraagd mee te denken met c.q. te participeren in het project Nationaal Landschap Hollandse Duinen. Het ministerie van EZ heeft dit project genomineerd. Er wordt bekeken wat de gevolgen zijn voor de profilering van dit gebied en de inpassing van de twee voorziene kerntaken van Rijnland (kustbescherming en waterbeheer). Ook wordt onderzocht of de gezamenlijke positionering van het gebied meerwaarde kan bieden.</p> <p>De heer <u>Kerst</u> verwijst naar de brief van de heer Langeslag over de problemen met de drainage in Noordwijk. Inwoners hebben de heer Kerst laten weten dat deze drainage ad € 1 miljoen niet functioneert, hetgeen de reputatie van het waterschap niet ten goede komt. Hij vraagt nadere informatie.</p> <p>De <u>voorzitter</u> wil de vraag doorsturen naar de commissie Voldoende Water ter behandeling.</p> <p>De heer <u>Kerst</u> wil graag in deze vergadering een antwoord.</p> <p>De heer <u>Langeslag</u> heeft de commissie geïnformeerd over Noordwijk (alsmede de VV, de gemeente en belanghebbenden). De drainage is door een deskundige partij aangelegd, maar deze bleek verstopt met zand en dus geen water af te voeren. De opdracht deze schoon te maken leidde daarna tot fikse beschadigingen. Gevolg: de drainage zal niet meer kunnen functioneren. Er wordt gekeken naar alternatieven en de juridische gevolgen. Intussen werkt de noodbemaling gelukkig nog steeds waardoor de situatie beheersbaar lijkt te zijn. De schadeafwikkeling verloopt voortvarend en de eerste resultaten zijn gemeld aan de betrokken bewoners. De heer <u>Kerst</u> vraagt wie de regie heeft.</p> <p>De heer <u>Langeslag</u> antwoordt dat deze berust bij Rijnland en de gemeente Noordwijk. De regie over de maatregel ligt primair bij Rijnland, over de contacten met de inwoners bij de gemeente Noordwijk. Er vindt frequente afstemming plaats.</p> <p>Het lijkt aannemelijk dat de rekening betaald moet worden door de aannemer.</p> <p>De heer <u>Van Geest</u> vraagt om een duidelijke rapportage, gezien de ernst van de situatie, de kosten en de aspecten van aansprakelijkheid en opdrachtverlening.</p> <p>De heer <u>Langeslag</u> wijst erop dat het onderwerp primair thuishoort in de commissie Voldoende Water. Hij probeert om voor de middagvergadering nadere detailinformatie te vergaren over de huidige stand van zaken.</p> <p>Over andere onderwerpen die nog worden onderzocht (zoals de juridische aspecten) zal hij, zodra mogelijk, de commissie en VV informeren. <b>Toezegging</b> (is in de middagvergadering op teruggekomen, red).</p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> wijst erop dat zij bewoonsters van Noordwijk weet hoezeer de kwestie leeft. De verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid zijn twee diverse zaken. Zij vindt dat communicatie van groot belang is nu de spanning in het dorp oploopt en dit Rijnland schade berokkent. Zij oppert om ook als Rijnland een proactief communicatiebeleid te gaan voeren en de communicatie niet volledig over te laten aan de gemeente.</p> <p>Mevrouw <u>Van Steensel</u> vindt het niet terecht als alleen Rijnland zich deemoedig opstelt om de situatie op te lossen: de gemeente Noordwijk heeft volgens haar wel degelijk ook een verantwoordelijkheid. De heer <u>Kerst</u> vraagt de heer Langeslag naar een structurele oplossing voor dit probleem.</p> <p>De heer <u>Langeslag</u> weet zeker dat er een oplossing zal worden gevonden, welke moet blijken uit de scenario's die worden ontwikkeld.</p> |       |
| 5   | <b>VV-BESLUITVORMINGSNOTA'S</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |
| 5.a | <b>Evaluatie Aanpak Duurzaam GWW (grond-, weg- en waterbouw)</b><br>Mevrouw <u>Leewis</u> benadrukt dat de term 'evaluatie' zou kunnen impliceren dat deze werkwijze al is                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |

| VERSLAG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ACTIE |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| <p>geïmplementeerd, hetgeen niet het geval is. Er is een aantal pilots uitgevoerd. De resultaten zijn in de bijlage opgenomen. Ervaringen van andere waterschappen en ProRail met deze werkwijze zijn in het advies verwerkt.</p> <p>Mevrouw <u>Van Steensel</u> is zeer positief over het voorstel en de VVD wil de werkwijze dan ook continueren op voorwaarde dat de situatie gaandeweg wordt gevolgd en dat er een evaluatie volgt.</p> <p>Mevrouw <u>Boomsma</u> is eveneens zeer positief omdat zodoende een duurzame werkwijze inzichtelijk wordt gemaakt. Besluitpunt 2: <i>'Besluit om de Aanpak Duurzaam GWW vast te stellen als standaardwerkwijze voor Rijnlandse projecten. Verplicht voor projecten vanaf € 500.000; vrijwillig voor projecten onder € 500.000'</i>. Vraag: waarom wordt de werkwijze niet voor alle projecten standaard ingesteld?</p> <p>Evaluatie CO<sub>2</sub>-prestatieladder: Rijnland dient trede 3 standaard op te nemen in de aanbesteding als deze aanpak wordt gevolgd tenzij er redenen zijn ervan af te wijken. Vraag: is er beleid ten aanzien van lokale ondernemers en moeten die niet worden gestimuleerd om ook in trede 3 te komen zodat dit onderscheid kan vervallen? Werkwijze: de aanpak is toegepast op aantal projecten. Onderdeel daarvan is het maken van een afweging. Wat merkt de VV van het maken van die afweging?</p> <p>De heer <u>Zweers</u> is eveneens zeer positief. Hij benadrukt de noodzaak van de communicatie over dit onderwerp naar de buitenwereld: Rijnland dient het belang van duurzaamheid in combinatie met het waterbewustzijn optimaler uit te dragen en deze regeling beter inzichtelijk maken voor stakeholders en burgers. Hij pleit dan ook voor een communicatieplan.</p> <p>De heer <u>Van Geest</u> wil de stukken van de adviesgroep Duurzaamheid graag wat sneller ontvangen en laten opnemen in IBabs. Hij wil weten wat de concrete voordelen zijn van deze nieuwe werkwijze. Of is er vooral sprake van 'meer en ingewikkelde regelgeving'?</p> <p>De heer Van Geest vraagt uitleg bij de laatste zin uit de volgende passage: <i>'Best practises Rijnland: De Aanpak Duurzaam GWW is in de afgelopen twee jaar het meest vergaand toegepast in de piekberging Haarlemmermeer (Ambitiweb, DuboCalc) en Schiphol Trade Park (Omgevingswijzer, Ambitiweb). Het heeft geleid tot duidelijke bestuurlijke ambities en duurzame scopewijzigingen van deze projecten'</i>. Wat zijn die duidelijke ambities en welke duurzame scopewijzigingen betreft het?</p> <p>De heer <u>Van Dijk</u> is blij met het voorstellen de wijze van financiering via de voorbereidings- en uitvoeringskredieten. De evaluatie is al geregeld via de jaarlijkse voortgangsrapportages. De fractie vraagt aandacht voor bedragen &lt; € 500.000: het kan weliswaar om kleine bedragen gaan, dan nog kan er sprake zijn van een werkwijze die aangepast zou moeten worden.</p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> is eveneens blij met het breed ingestoken voorstel dat in lijn is met de voorgaande stukken.</p> <p>De heer <u>Kerst</u> sluit zich hierbij van harte aan.</p> <p>De heer <u>Kooij</u> is eveneens voorstander van een duurzame aanpak. Maar de financiële consequenties zijn wat hem betreft toch wat te vaag aangeduid. Er staat: <i>'Er is op voorhand geen apart geld nodig om de aanpak door te voeren'</i>, maar tevens dat het onzeker is of er meer of minder nodig zal zijn. Voorts staat er: <i>'In de uitvoering is het uitgangspunt dat door duurzaamheid de maatschappelijke kosten lager uitvallen'</i> en wordt gesteld dat er sprake is van meerwaarde en geen kostenpost. Tevens wordt gesteld dat er kennis en vaardigheden noodzakelijk zijn (van interne facilitators en adviesbureau) en dat er sprake zal zijn van veel druk op projecten (tijd en geld). Ook worden bedragen per project genoemd. Het zal moeilijk zijn maatschappelijke voordelen te kwantificeren, maar op pagina 8 staat dat er een levensduuranalyse gemaakt kan worden met cijfermatige uitkomsten. Zijn die gemaakt of kunnen die alsnog worden opgesteld om het totaalplaatje in beeld te krijgen?</p> <p>Mevrouw <u>Leewis</u> dankt voor de complimenten die zij zal doorgeleiden naar de betrokkenen. Financiële grens: 'vrijwillig' is iets anders dan 'vrijblijvend'. Het streven is erop gericht dat de werkwijze gewoon de norm wordt. Zij kan zich voorstellen dat de organisatie, de hoogheemraad en de VV een aantal projecten kritisch doorlichten op aspecten van duurzaamheid e.d. Nu de werkwijze tot de standaard wordt verheven, lijkt haar dit geen probleem. De Unie heeft goede ervaringen met de grens van 0,5 mln.. Bij de opstart van projecten zullen diverse aspecten van duurzaamheid (min of meer verplicht) worden meegewogen (zie het ambitieweb). Ook wordt gecontroleerd of de omgeving afdoende is betrokken, of de kansen voor natuur zijn meegenomen, of de toepassing van materialen goed is afgewogen e.d. Projectleiders dienen voor de aftrap van een project zich intensief van al deze facetten te vergewissen en partners, de markt, aannemers/leveranciers te beoordelen op duurzaamheidscriteria. Het proces is nog in ontwikkeling en zal tijd vergen. Er is al veel ervaring opgebouwd met duurzame oplossingen buiten Rijnland. Levenscycli zijn</p> |       |

| VERSLAG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ACTIE |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| <p>al redelijk goed door te rekenen maar de methode kan nog niet overal op kengetallen worden gezet. Als de werkwijze verplicht wordt gesteld, geven D&amp;H en VV een duidelijk signaal aan de organisatie.</p> <p>De hoogheemraad zegt toe dat de werkwijze gaandeweg wordt geëvalueerd en dat de VV tussentijds wordt geïnformeerd over de gang van zaken. <b>Toezegging.</b> In projectvoorstellen zal daartoe een specifieke paragraaf worden opgenomen. Bij bepaalde projecten zal evenwel bewust worden afgezien van de nieuwe werkwijze. Lokale aannemers zal een kans worden geboden, hetgeen gevolgen kan hebben voor het stellen van zware eisen t.a.v. prestatie/CO<sub>2</sub>-ladders. Rijnland gaat aannemers positief stimuleren om deze stappen te zetten: deze aspecten worden dus wel meegenomen in de aanbesteding. D&amp;H is ook zelf voorstander van een heldere en breedopgezette communicatie over de nieuwe aanpak. Adviesgroep: de stukken hebben de gebruikelijke weg gevolgd (agendering betekent ook verwerking in IBabs). De hoogheemraad zal eens nadenken over het inrichten van een bibliotheek op IBabs zodat stukken eenvoudig zijn terug te vinden. <b>Toezegging.</b></p> <p>De heer <u>Zaalberg</u> verwijst naar pagina 12 en 13 van de evaluatie voor een antwoord op de vraag over 'best practices'. Hier staat een aantal specifieke voorbeelden met tabellen. De genoemde punten werken door in de projecten en leiden tot scopewijzigingen: een resultaat van de aanpak duurzaam GGW. Hij zal nog even nalopen of de tekst afdoende is. <b>Actie: Zaalberg.</b></p> <p><i>Tweede termijn</i></p> <p>De heer <u>Kooij</u> vindt de beantwoording van zijn vragen over de financiële afwegingen niet afdoende. In de passage over het ambitieweb valt niet te lezen hoe de financiële afweging is verwerkt of hoe die wordt gemaakt ten opzichte van de financiële aspecten.</p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> memoreert het coalitieakkoord waarin wordt aangegeven dat voor Rijnland duurzaamheid bij alles centraal staat ('people, planet, profit'); ook op langere termijn door middel van houdbare systemen. De PvdA benadrukt deze drie P's, die bij alle afwegingen gewoon moeten worden meegenomen volgens afspraak: 'Het is dus geen nieuw dingetje'.</p> <p>Mevrouw <u>Boomsma</u> sluit zich aan bij de vorige sprekers. Uiteraard moeten alle drie de P's inzichtelijk worden gemaakt. Hoe deze geconcretiseerd kunnen worden, moet gaandeweg blijken, maar de PvdD vraagt zich af hoe deze groeien op basis van de keuzes. De vraag over de grens tussen &lt;€ 500.000 en daarboven is ontoereikend beantwoord. Ook projecten van &lt;€ 500.000 kunnen leiden tot waardevermeerdering. De PvdD wil zeker weten dat er bij die projecten niet 'gewoon maar standaard besteld wordt'. Waarom is niet voor een verplichting gekozen?</p> <p>Mevrouw <u>Leewis</u> vindt de oproep tot verplichtstelling &lt;€ 500.000 interessant maar zegt dat pragmatisme de reden is geweest om te kiezen voor deze grens en de werkwijze verplicht te stellen voor &gt;€ 500.000 (de werkwijze kost tijd en aandacht en moet beheersbaar zijn voor de organisatie). Maar het is uiteindelijk aan de VV om te bepalen of men sneller wil.</p> <p>De heer <u>Zaalberg</u> zegt dat deze drie onderdelen steeds in balans langskomen: startend bij 'planet'. Financiën: in het rekeninstrument DuboCalc (duurzaam bouwen calculator) is de levenscyclusanalyse volledig verwerkt. De uiteindelijke kosten van het project worden ook zichtbaar. In de evaluatie staat de systematiek uitgelegd aan de hand van de piekberging Haarlemmermeer.</p> <p>Mevrouw <u>Stoop</u> vraagt of de gradaties van duurzaamheid ter plekke worden vastgesteld. Kleine projecten kunnen een grote symbolische waarde hebben. Om alleen in te delen aan de hand van financiële argumenten, vindt zij wat kort door de bocht.</p> <p>De heer <u>De Vries</u> wijst erop dat veel branches gebruikmaken van andere certificeringssystemen dan de CO<sub>2</sub>-prestatieladder. CO<sub>2</sub>-niveau 3 is alleen energie. In andere branches worden vaak andere items gebruikt om duurzaamheid te realiseren: hij oppert om vergelijkbare systemen met elkaar te vergelijken en niet alleen te kiezen op basis van de prestatieladder.</p> <p>Mevrouw <u>Leewis</u> neemt deze laatste opmerking ter harte.</p> <p>De heer <u>Zaalberg</u> zegt dat het klopt dat de gradaties tijdens sessies worden bedacht. Het blijkt dat er zeer veel duurzame suggesties oppoppen tijdens deze bijeenkomsten die vervolgens breed en objectief worden belicht (op duurzaamheid en haalbaarheid).</p> <p>Mevrouw <u>Boomsma</u> zegt dat Rijkswaterstaat ook met deze systematiek werkt. Zij hebben voor het ambitieweb voor de diverse treden bepaalde normen vastgesteld. Is Rijnland dit eveneens in de toekomst van plan?</p> <p>Mevrouw <u>Leewis</u> erkent dat de grote winst niet alleen maar in de grote projecten valt te behalen, maar juist in de verduurzaming van de werkwijze van 650 medewerkers ('mindset'). Het is belangrijk dat daarvoor handreikingen worden aangereikt teneinde tot aantoonbare duurzame afwegingen te komen. Er</p> |       |

|     | VERSLAG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ACTIE |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|     | <p>wordt dus ook ingezet op een intern communicatietraject. Dit gaat de verplichtstelling van de werkwijze te boven.</p> <p>De <u>voorzitter</u> concludeert dat het onderwerp als <b>hamerstuk</b> voor de VV kan worden geagendeerd.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |
| 5.b | <p><b>Kadernota Aquon 2018</b></p> <p>De heer <u>Pluckel</u> zegt dat deze eerste kadernota een gevolg is van de aanpassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De begroting 2018 is in aantocht waarop Rijnland een zienswijze kan indienen. Aquon is 'in ontwikkeling' richting Aquon 3.0. In het voorjaar 2018 zal gerapporteerd worden of de afgesproken doelen zijn behaald en komt ook de mogelijke samenvoeging tot één locatie aan bod. Er wordt gestreefd naar een betere vergelijking op basis van een kostprijscalculatie-model met andere laboratoria. De rollen zijn verdeeld: er is een platform 'Eigenaren' opgericht in het ambtelijke voortraject (namens Rijnland heeft de heer G. van der Kooij hierin zitting). In het platform 'Opdrachtgevers' heeft de heer Van Tilburg zitting, in de regiegroep mevrouw D. Slot. Rijnland zal Aquon als vervolgstap mogelijk nog een impuls geven waar het alle vragen op het terrein van waterkwaliteit betreft.</p> <p>De heer <u>Zweers</u> zegt dat Rijnland in juni 2016 een zienswijze heeft ingediend op de ontwerpbegroting 2017. Daarin staat dat verwacht wordt dat de strategische herijking van het samenwerkingsverband zal leiden tot een extra verandering van de bedrijfsinrichting en tot een begrotingswijziging 2017. Rijnland gaf aan te zullen vasthouden aan zo snel mogelijke kostenbesparingen, aandacht voor kostenbeheersing en efficiency (aan de hand van kritische prestatie-indicatoren). Vraag: komt deze kadernota afdoende tegemoet aan de uitgesproken wensen en verwachtingen van Rijnland. Gaat het de goede kant op met de ombouw van Aquon uitgaande van de KPI's? Past de weergegeven meetvraag voldoende in de beoogde productieafname door Rijnland? Het CDA vindt dat de kadernota hierin onvoldoende inzicht biedt en teveel algemene procesbeschrijvingen geeft. Zodoende hebben de deelnemers minder mogelijkheden voor sturing. Rijnland moet naar het oordeel van het CDA alert blijven als grootste afnemer en betaler.</p> <p>De heer <u>Van Geest</u> sluit zich aan bij de vragen van het CDA. De AWP is het eens met het streven te komen tot één locatie. Brengt de portefeuillehouder dit ook tijdens de aandeelhoudersvergadering naar voren? Rijnland zou een voortrekkersrol kunnen spelen. Naar hem is gebleken, lijkt het personeel nog uit te gaan van twee locaties. Daarom is het belangrijk dat het bestuur duidelijk aangeeft wat en waarom het iets nastreeft. Waar zetten de overige organisaties die niet zijn aangesloten hun onderzoek uit? Zijn hun kosten vergelijkbaar? Fiscaliteit: klopt het dat er enige discussiepunten zijn? Graag duidelijkheid of een indicatie wanneer hierover helderheid verwacht kan worden.</p> <p>De heer <u>Schols</u> sluit zich ook aan bij voorgaande vragen. Hij meent dat de discussie met de fiscus BTW betreft. De fractie kan zich vinden in deze kadernota.</p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> realiseert zich hoe lastig het is om op afstand mee te besturen in het geval van een GR waarbij veel op basis van 'goed vertrouwen' dient te worden beoordeeld. De PvdA-fractie wil de rol van kritische toezichthouder goed kunnen invullen en benoemt vervolgens een aantal kritische punten in de hoop dat die een volgende keer zullen worden meegenomen. Ze mist in deze wel erg algemene, rekenkundige en 'wollige' nota zowel benchmarks als indicatoren en ook ontbreekt de door de VV meegegeven context. Rijnland toetst de eigen voordelen van deze GR, maar deze kadernota is erg algemeen. Het gebezigde taalgebruik zit dermate vol vakjargon, dat deze een gemiddelde lezer zal afschrikken. Bovendien belemmert het taalgebruik toetsingsmogelijkheden. Dat vindt de fractie een gemis: 'Rijnland verdwaalt in steeds meer van dit soort adviesbureau-achtige teksten' waarvan mevrouw Fierens geen voorstander is. Opvallend is dat het woord 'laboratorium' slechts een keer wordt genoemd terwijl het onderwerp 'waterkwaliteit' is: de link met inhoud en de politieke dynamiek binnen de waterschappen wordt niet gelegd, maar haar oordeel is juist van groot belang in een (financiële) kadernota. De link met waterschappen 'verwatert'. Het is moeilijk om op basis van deze nota haar taak als toezichthouder naar behoren uit te voeren en controle uit te oefenen. Als voorbeeld citeert mevr. Fierens: <i>'AQUON is een full serviceketenpartner voor haar waterschappen tegen acceptabele en geoptimaliseerde kosten en geeft deze opdracht vorm door een proces van gezamenlijke vraagarticulatie'</i>: naar aanleiding van deze zin vraagt de fractie zich af hoe er getoetst kan worden? Wat wordt bedoeld met 'geoptimaliseerd' en 'gezamenlijke vraagarticulatie'? Ander voorbeeld: <i>'Tenzij in het jaar 2018 blijkt dat de vastgestelde strategie en governance zich in 2017 niet bewijst en in 2018 wordt aangetoond met een nadere uitwerking van de daarop aansluitende huisvestingvoorstellen of een op te stellen business case dat het één locatiebesluit zichzelf niet rechtvaardigt'</i>. Mevrouw <u>Fierens</u> maakt hieruit op dat als resultaten uitblijven,</p> |       |

| VERSLAG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ACTIE |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| <p>de gezamenlijke huisvesting wordt uitgesteld. Maar klopt haar conclusie? De heer <u>Van Geest</u> vraagt zich af op basis waarvan mevrouw Fierens vermoedt dat de huisvesting wordt uitgesteld.</p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> stelt dat zij die conclusie zou kunnen trekken en verduidelijking vraagt aan de portefeuillehouder. Zij hoopt primair dat het proces wordt bijgestuurd zodat de toezichhoudende rol verbeterd kan worden en de VV 'dichterbij kan gaan besturen'.</p> <p>De heer <u>Kerst</u> is blij dat Aquon duidelijk ontwikkelt naar een nieuwe organisatie. Hij kan niet nagaan of deze koers de juiste is. Omdat de heer Pluckel zitting heeft in het DB van Aquon, heeft Rijnland een directe verantwoordelijkheid. Als hij de voortgang positief inschat, vindt de fractie dit vertrouwenwekkend. Het is belangrijk dat de dienstverlening wordt vergeleken met andere aanbieders zodat de kosten kunnen worden bewaakt. Hoe lang loopt de GR met Aquon nog (voor Rijnland en de andere waterschappen)?</p> <p>De heer <u>Kooij</u> heeft een vraag over de fiscaliteit (ook m.b.t. agendapunt 5c). Er wordt gesteld dat in 2017 een positieve reactie van de fiscus wordt verwacht (inhoudende dat er geen BTW en VPB hoeven te worden afgedragen). Dit staat bij Aquon niet als risico vermeld, bij het Waterschapshuis wel. Waarom dit verschil?</p> <p>De heer <u>Pluckel</u> antwoordt dat negen waterschappen participeren. Hij kan zich in het algemeen vinden in de kanttekeningen van mevrouw Fierens over het gehanteerde taalgebruik en vindt zelf ook dat deze nota wat helderder zou kunnen worden opgesteld. Deze verbeterpunten zullen in een volgende versie worden meegenomen: KPI's/hardere controlemogelijkheden: Aquon draait vooral op de meetvraag die niet op een manier was uit te rekenen; tot 2016 werd gewerkt met meerdere systemen maar er is in 2016 geharmoniseerd. Veel waterschappen vermoedden dat de meetvraag geleidelijk zou afnemen, maar deze stijgt licht. Hieruit blijkt vertrouwen van de deelnemende waterschappen, ook in de kwaliteit. Aquon 1.0 is, zoals de VV bekend, 'afgesloten' en de vervolgstap verloopt positief. Een locatie/twee locaties: bij Aquon 2.0 is in principe ingestemd met het streven te komen tot één locatie (principebesluit), maar er is tevens gezegd dat dit geen automatisme zou zijn. Op basis van de resultaten over 2016 zal in 2017 worden bekeken of een locatie op basis van het actuele businessmodel, financieel gerechtvaardigd is. Samenvoeging heeft uiteraard de nodige voeten in de aarde (locatie, personeel e.d.) en moet gebaseerd zijn op een onderbouwde businesscase en niet alleen maar op wensdenken. Dit laat onverlet dat er nog steeds gestreefd wordt naar één locatie.</p> <p>Kostenvergelijkingen met andere aanbieders: het eigenarenplatform zal hierbij behulpzaam zijn.</p> <p>Fiscaliteit GR: deze risico's gelden ook voor Aquon (had dan ook beter benoemd kunnen worden). De gestelde vragen aan de fiscus zijn helaas nog niet beantwoord. Door de belastingdienst is beloofd dat er voor de zomer 2017 helderheid zou worden verschaft waaraan de dienst regelmatig wordt herinnerd. In het kader van zienswijze en begroting kan de VV nadrukkelijk haar visie kenbaar maken.</p> <p>Het realiseren van de uitstaande wensen van Rijnland vergen meer tijd dan indertijd gehoopt. Er wordt nu gewerkt aan de KPI's (later dan aanvankelijk voorzien). Aquon streeft naar een ander model dan 'alleen maar een uitvoerend lab': men wil ketenpartner worden en als een kenniscentrum gaan fungeren waar het waterkwaliteit betreft. Er is dus ruimte voor een eigen positie op de markt en daaraan wordt gewerkt.</p> <p>De heer <u>Zweers</u> vindt het jammer dat de enige beschikbare KPI niet nader als KPI is uitgewerkt in de kadernota: wat is de geplande vraag van de kant van de afnemer, wat kan daar als productiecapaciteit tegenover worden gesteld en tot welke verdere ontwikkeling leidt dit (stuurinformatie)? Het CDA stelt dat Rijnland wat alerter (eerder) had kunnen reageren als vervolg op de zienswijze van Rijnland bij de begroting 2017 van Aquon: Rijnland heeft immers op een veel eerder moment gevraagd naar KPI's dan in het kader van de voorliggende kadernota.</p> <p>De heer <u>Pluckel</u> zegt dat de diverse systemen per 2016 zijn gestandaardiseerd en nu de basis zijn voor de bedrijfsvoering. De vraag van de deelnemende partijen (waterschappen) staat centraal (dus niet de planning van Aquon). Hij neemt aan dat het overzicht van de reële vraag van de waterschappen op een integere wijze is opgesteld. Op basis hiervan wordt bepaald hoe om te gaan met de capaciteit. Soms wordt er werk uitbesteed naar de markt. De portefeuillehouder zegt toe na te gaan hoe deze passage transparanter kan worden opgesteld en hij herhaalt dat er gewerkt wordt aan vergelijkingscijfers (bij wijze van benchmark).</p> <p>Rijnland heeft zich in principe voor onbepaalde tijd gecommitteerd aan deze GR.</p> <p>De heer <u>Nederend</u> zegt dat overheidsondernemingen sinds 2016 zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting. Dat geldt dus ook voor Aquon en het Waterschapshuis. Er kan worden aangetoond dat er geen sprake is van belastingplicht, maar het wachten is op een bevestiging van de</p> |       |

|     | VERSLAG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ACTIE |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|     | <p>Belastingdienst. Zolang deze bevestiging niet vastligt, blijft er sprake van een minimaal risico waarop de administratie moet worden ingericht.</p> <p>BTW: Aquon kan gebruikmaken van de 'koepelvrijstelling' en is niet BTW-plichtig.</p> <p>De heer <u>Van der Kooij</u> zegt dat Aquon in 2009 mede is opgericht om te voorkomen dat bepaalde analyses niet meer op de markt zouden kunnen worden gelegd (zoals hydrobiologische). Die zijn niet af te nemen bij commerciële marktpartijen. Het platform 'Eigenaren' heeft aangedrongen op een bepaalde vorm van benchmarks. Voorheen hadden alle waterschapslaboratoria een identiek systeem om de meetvraag in kaart te brengen, maar dit bestaat niet meer. De collega waterschapslaboratoria Nederland wordt gevraagd of ze willen meedoen met een benchmark. Niet eenvoudig, omdat de punten waarmee wordt gemeten verschillen.</p> <p>2016: de meetvraag was groter dan voorheen voorzien maar Rijnland heeft minder betaald dan begroot. Aquon lijkt dus op de goede weg en gebleken is dat Rijnland duurder uit zou zijn geweest als geen gebruik zou zijn gemaakt van de dienstverlening van Aquon. De GR is aangepast n.a.v. de ombouw van Aquon en deze wordt op de volgende VV besproken (inclusief de uittrederegeling).</p> <p><i>Tweede termijn</i></p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> beklemtoont dat het niet haar intentie is om 'mee te sturen': zij wil slechts haar controlerende taak als toezichthouder naar behoren kunnen invullen hetgeen op basis van deze kadernota niet eenvoudig is. Zo heeft zij nadrukkelijk behoefte aan meetinstrumentarium. Haar kanttekeningen over het taalgebruik moeten in dat licht dan ook principiële worden gezien.</p> <p>De heer <u>Van Geest</u> interrumpeert: hij benadrukt dat Rijnland wordt bestuurd op basis van het monistisch stelsel. Dat betekent dat de VV niet alleen toezicht houdt, maar ook meebestuur. In die zin kan de VV dus echt wel iets meer dan alleen controleren: 'Het is uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de VV en niet van het college'.</p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> zegt dat de heer Van Geest volstrekt gelijk heeft met zijn uitleg, maar stelt dat haar bijdrage gezien moet worden om e.e.a. aan te scherpen.</p> <p>De heer <u>Pluckel</u> zegt begrip te hebben voor de wensen van de PvdA m.b.t. het taalgebruik. Daarnaast moeten er heldere KPI's komen: dit proces loopt, maar zal tijd vergen. De uitleg van de heer <u>Van Geest</u> over de rol van Rijnland is overigens geheel correct.</p> <p>De heer <u>Zweers</u> verwacht dat de begroting 2018 binnenkort zal worden ingediend. Dat betekent dat er dus op korte termijn meer inzicht in de KPI's gegeven zou moeten worden. Is dat haalbaar?</p> <p>De heer <u>Pluckel</u> zegt dat de begroting 2018 in juni 2017 wordt behandeld (moet voor augustus worden ingediend bij de provincie). Op dat moment zijn de KPI's nog niet gereed. Wel zijn voor het eerst redelijke cijfers beschikbaar over 2016.</p> <p>De <u>voorzitter</u> noteert als toezegging dat er 'binnen afzienbare tijd heldere KPI's beschikbaar komen' en concludeert dat de nota als <b>hamerstuk</b> voor de VV kan worden geagendeerd.</p> |       |
| 5.c | <p><b>Kadernota Het Waterschapshuis 2018</b></p> <p>De heer <u>Pluckel</u> wijst erop dat de begroting 2018 binnenkort wordt verwacht. Er wordt al enige tijd gewerkt met een opdrachtgeverstafel waarmee goede ervaringen zijn opgedaan. Het Waterschapshuis is gaandeweg ingekrompen, maar voorzien van een flexibele schil. De kosten van de kern vallen onder de begroting van de eigenaren, de dynamische projectenbegroting zit daaromheen. De prognose is eveneens dynamisch: een aantal kosten zal pas later worden verwerkt in de projecten die 'met loden deuren van elkaar zijn gescheiden' en die tevens op die wijze zijn gescheiden van de kern van het Waterschapshuis. Het functioneren van de kern moet worden verbeterd. De uitvoeringspraktijk heeft er in 2016 in combinatie met de reductie naar de kern toe geleid dat een aantal prioriteiten is doorgeschoven die pas in 2017 zullen worden opgepakt (mede gezien het sobere personeelsbestand).</p> <p>De heer <u>Kerst</u> denkt dat de ontwikkelingen de goede kant op gaan. Mede gezien het bestuurslidmaatschap van de portefeuillehouder, draagt Rijnland directe verantwoordelijkheid. Zijn er nieuwe projecten gestart door Rijnland met het Waterschapshuis, gezien het samenwerkingsverband met De Stichtse Rijnlanden en Schieland en Krimpenerwaard en Delfland? De heer Kerst vindt het positief dat alle waterschappen lid zijn van de groep van eigenaren.</p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> memoreert dat er een grote reorganisatie wordt uitgevoerd, maar ze vindt het tempo toch wat aan de trage kant (start 2018 verbetertraject uitvoering trajecten).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |

|     | VERSLAG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ACTIE |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|     | <p>Capaciteit: de flexibilisering zou in 2016 worden afgerond, maar is vertraagd en zal dus geld gaan kosten. Wat is de oorzaak van de vertraging? Tevens wil mevrouw Fierens uitleg over het uurtarief/overhead. De rationaliteit achter deze passage is moeilijk te doorgronden.</p> <p>De heer <u>Schols</u> sluit zich aan bij de voorgaande vragen. 50PLUS is voorzichtig positief. Hij citeert: 'De overige rekentarieven zijn: Virtuele werkplek: € 300 per maand; Capaciteitsmanagement: € 5.000 per medewerker in de flexibele schil voor de gehele begeleiding van instroom, doorstroom tot uitstroom'. De heer Schols vindt deze tarieven behoorlijk aan de prijs. Graag tevens uitleg bij deel twee: gaat het over de hele cyclus, per maand, per jaar?</p> <p>De heer <u>Pluckel</u> zegt dat alle waterschappen weer participeren in het Waterschapshuis; ook Hunze en Aa's. Rijnland vindt dit zeer verheugend. De portefeuillehouder zegt een overzicht van alle projecten toe (met vermelding van de nieuwe). <b>Toezegging.</b></p> <p>De heer <u>Kerst</u> zegt belangstellend te zijn naar nieuwe projecten, omdat hiermee kan worden aangetoond of de organisatie levensvatbaar is.</p> <p>De heer <u>Pluckel</u> zegt dat er inderdaad nieuwe projecten zijn aangegaan. De verbetering van de uitvoering van projecten loopt al, maar wordt nog op een hoger niveau getild met een aangepast ondersteuningssysteem.</p> <p>Flexibiliteit: eind Q1 2017 is het beoogde bereikt.</p> <p>Uurtarief: er wordt gebruik gemaakt van het systeem van het ministerie van Financiën (zie pagina 4). Hiermee is door alle participanten van de opdrachtgeverstaf ingestemd (meest praktische en realistische werkwijze). Rijnland hanteert uiteraard daarnaast in voorkomende gevallen de eigen (lagere) tarieven.</p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> vraagt waarom sommige posten vallen onder de abonnementskosten en andere onder het uurtarief.</p> <p>De heer <u>Pluckel</u> antwoordt dat de kern valt onder de abonnementskosten. In de jaarraming is het aantal projecten nog niet exact bekend en de kosten worden eerst geraamd in het kader van de kern, later worden de kosten berekend aan de projecten (leidt tot wijzigingen van de begroting). Zodoende blijft de scheiding tussen kern en projecten in stand. Er dient derhalve dynamisch mee te worden omgegaan. Een dilemma dat toch goed blijkt te werken. De accountant stemt in met deze werkwijze. De portefeuillehouder kan een rekenvoorbeeld laten opstellen om e.e.a. te verduidelijken.</p> <p>Rekentarieven: € 5.000 geldt in die gevallen waarin een medewerker in de flexibele schil meedraait. Idem dito waar het de virtuele werkplek betreft: het tarief wordt naar rato van de duur van inzet in rekening gebracht. De tarieven worden later vergeleken met het aantal werkelijk geschreven uren.</p> <p>De heer <u>Nederend</u> zegt in reactie op de heer Kerst dat de meerwaarde van het Waterschapshuis met name gelegen is in de gezamenlijke projecten. Hij voorziet wat dit betreft een 'zonnige toekomst' voor het Waterschapshuis gezien het aantal te verwachten projecten.</p> <p><i>Tweede termijn</i></p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> wacht nog op antwoord op haar vragen van het uitstel van de afronding van de flexibilisering en de kosten daarvan. Uurtarieven/abonnement: de PvdA stelt dat het antwoord van de portefeuillehouder verhelderend was. Mevrouw Fierens heeft met name behoefte aan transparantie en niet zozeer aan een verduidelikend rekenvoorbeeld.</p> <p>De heer <u>Pluckel</u> zegt slechts bedoeld te hebben dat een rekenvoorbeeld extra helderheid had kunnen bieden. In de begroting worden alle kosten (ook van de kern) vermeld en aangegeven hoe dynamisch er met projecten wordt omgegaan. Flexibiliteit van personeel: de switch vergde meer tijd maar het doel is bereikt. De kern zal met een fte worden uitgebreid (t.b.v. capaciteitsmanagement).</p> <p>De <u>voorzitter</u> heeft <b>twee toezeggingen</b> genoteerd: de berekening van de uurtarieven wordt in de begroting uitgewerkt en nieuwe projecten zullen worden opgenomen in de begroting. Tevens concludeert hij dat de tekst als <b>hamerstuk</b> voor de VV kan worden geagendeerd.</p> |       |
| 5.d | <p><b>Afrekening besteding bijdrage fractievergoedingen 2016</b></p> <p>De heer <u>Van Geest</u> vraagt wat bedoeld wordt met 'verrekenen'. Vloeit het bedrag dan terug naar de centrale kas?</p> <p>De heer <u>Zweers</u> stelt dat vrijwel iedereen te hoge reserves heeft per ultimo 2016. Hij neemt aan dat het restant terugvloeit naar de burgers.</p> <p>De heer <u>De Groot</u> antwoordt dat de genoemde bedragen bij 'verrekenen' door de fracties worden</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |       |

|     | VERSLAG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ACTIE |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|     | <p>terugbetaald. Hiervoor zal een factuur worden gestuurd. Wanneer het maximumplafond is bereikt van de reserve, vloeit het restant terug in de algemene kas van Rijnland.</p> <p>De <u>voorzitter</u> concludeert dat de afrekening als <b>hamerstuk</b> kan worden geagendeerd voor de VV.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |       |
| 5.e | <p><b>Aanpassing Reglement van Orde voor de Verenigde Vergadering en Commissies Rijnland 2005</b></p> <p>De heer <u>Doombos</u> wijst erop dat hem verzoeken vooruitstel van de behandeling hebben bereikt vanwege enkele onvolkomenheden in de tekst (vorm en inhoud). Hij vindt de tijd rijp voor een fundamentele discussie over het Reglement. Er lopen gesprekken met de Unie van Waterschappen: gebleken is dat de reglementen nogal verschillen. Er is geopperd om mogelijk te komen met een modelverordening die uiteraard desgewenst kan worden aangepast. Er was evenwel onvoldoende tijd voor deze fundamentele discussie, maar gezien een aantal nieuwe afspraken leek het beter om deze toch alvast te verwerken in het bestaande Reglement. Uiteraard staat het de commissie vrij het Reglement alsnog niet nu te willen behandelen. Dat zou betekenen dat het geschetste proces moet worden doorlopen en er op zijn vroegst na de zomer 2017 verder over gesproken kan worden. De dijkgraaf kiest zelf voor een pragmatische oplossing: nu behandelen en vastleggen (waarbij kleine aanpassingen mogelijk zijn via een nota van wijziging).</p> <p>De <u>voorzitter</u> legt de commissie de keuze voor: nu behandelen of grond van de voorliggende stukken dan wel pas debatteren op basis van de definitieve versie in het najaar 2017.</p> <p>De heer <u>Kooij</u> zegt dat de fractie de nodige onvolkomenheden in het document heeft aangetroffen in vorm en inhoud. De heer Van der Meer heeft hieraan een brief gewijd. De fractie stelt voor om de genoemde punten mee te nemen in de nieuwe versie en die dan ook te bespreken op een later tijdstip.</p> <p>De heer <u>Kerst</u> sluit zich aan bij het praktische voorstel van de dijkgraaf en de mening van de fractie A&amp;B: verwerk nu alvast een aantal wijzigingen en ga aan de slag met de kanttekeningen van de heer Van der Meer.</p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> kan de kanttekeningen van haar fractie nu dan wel schriftelijk indienen. Maar het is een goede zaak als het Reglement in elk geval kritisch wordt nagelopen.</p> <p>De heer <u>Van Dijk</u> kan zich grotendeels vinden in de kanttekeningen van andere fracties. WN ontwaarde ook inconsequenties, met name in de benaming van commissies. Hij heeft dermate veel correcties dat hij pleit voor een nieuwe versie in het najaar.</p> <p>De heer <u>Schols</u> deelt de mening van de heer Kerst en mevrouw Fierens. Hij adviseert om 'de bezem door de tekst te laten halen'.</p> <p>De heer <u>Van Geest</u> is voorstander van uitstel, mede gezien de al lopende procedure. Hij hecht aan het beginsel van behoorlijk bestuur. Voorkomen moet worden dat er een redenering wordt opgezet om het gelijk te halen, daarbij verwijzend naar de kwestie rondom Natuurterreinen.</p> <p>De heer <u>Zweers</u> meent dat uniformering nog de nodige tijd op zich kan laten wachten. Er loopt een aantal urgente punten bij Rijnland en het CDA zou die graag regelen (duo-commissielidmaatschap omschrijven, regeling overleg fractievoorzitters) zodat deze een juridische basis hebben in het RVO. Deze zaken dienen binnen afzienbare tijd te worden geregeld. Het is niet noodzakelijk om te wachten op de uniformering via de Unie van Waterschappen. Kortom: haal de fouten uit de voorliggende tekst en kom terug met een aangepast – zo goed mogelijk – voorstel waarmee voorlopig kan worden gewerkt in afwachting van de totale uniformering.</p> <p>De <u>voorzitter</u> meent dat de heer Zweers een nieuw procedurevoorstel doet (drietrapsraket).</p> <p>Mevrouw <u>Stoop</u> ziet eveneens drie stappen in het voorstel van het CDA. Zij vindt dat er zelf veel onduidelijkheid blijkt uit de voorliggende casus en stelt dat er een inhoudelijke discussie gevoerd moet worden alvorens een procedure kan worden vastgelegd in een reglement. Waar wordt die discussie gevoerd?</p> <p>Mevrouw <u>Van Steensel</u> is het eens met het voorstel van A&amp;B: een aanpak in twee stappen.</p> <p>De <u>voorzitter</u> begrijpt dat de commissie van mening is dat de zaken die nu spelen op korte termijn moeten worden geregeld en dus nu al moeten worden meegenomen en dat de definitieve versie van het RVO later aan de orde kan komen (en kan samenvallen met de voorstellen vanuit de Unie voor een geharmoniseerde regeling). Hij stelt voor dat de commissie op korte termijn aangeeft welke onderdelen men aan D&amp;H wenst mee te geven (bij voorkeur schriftelijk).</p> <p>De <u>dijkgraaf</u> zegt dat de commissieleden hun huiswerk hebben voorbereid en dat dus ook snel kunnen inleveren. Samen met de brief van A&amp;B zullen de punten worden verwerkt in een nota van wijziging/aanpassing die geagendeerd kan worden voor de VV.</p> |       |

|     | VERSLAG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ACTIE |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|     | De <u>voorzitter</u> verzoekt de fracties om op zo kort mogelijke termijn schriftelijk hun huiswerk in te dienen en concludeert dat het voorstel op basis van de <b>nota van wijziging</b> kan worden behandeld in de VV.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |       |
| 5.f | <p><b>Voorstel Ruimte voor strategische discussie</b></p> <p>De heer <u>Kastelein</u> zegt dat het voorstel is voorbereid door de werkgroep 'Vernieuwend besturen' en bestaat uit drie samenhangende elementen. Er wordt voorgesteld om een jaar te gaan proefdraaien en de leermomenten wederom aan de orde te stellen in de werkgroep en aansluitend in de commissie BOD. Mevrouw <u>Stoop</u> kan zich vinden in het voorstel maar vindt dat de voorgestelde strategische discussies expliciet thuishoren in de vergaderingen zelf en niet separaat moeten worden gevoerd.</p> <p>De heer <u>Zweers</u> pleit voor een zo praktisch mogelijk opzet zodat de VV en de omringende schil alles optimaal kunnen begrijpen. Hij doelt met name op het controlepaneel dat op hem toch wel theoretisch overkomt, ook al wordt het aanschouwelijk gemaakt in de komende BURAPS.</p> <p>Tabel: waarom wordt er twee keer 'tactisch' genoemd: hij meent dat de opbouw tactisch is, maar operationeel strategisch.</p> <p>De heer <u>Schols</u> vindt het een prima stuk dat de fractie van harte steunt.</p> <p>De heer <u>Van Dijk</u> is eveneens positief maar vraagt uitleg bij het begrip 'cluster-risicoreserve'. Hoe wordt dit ingevuld: een percentage, een minimum/maximumbetrag ten opzichte van het totale kredietbedrag? Hoe groot is de vrijheid van de projectleider om te gaan schuiven?</p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> vindt het een goed idee om met het plan te gaan starten bij wijze van proef.</p> <p>Controlepaneel: dit zou kunnen leiden tot bureaucratisering en extra regelgeving, terwijl het feitelijk gaat over het doorontwikkelen van de BURAP en de controlemechanismen van de VV. De pro-activiteit van VV-leden binnen de dynamiek van bestuurlijk vernieuwen vindt zij waardevol maar ontbreekt in het voorstel.</p> <p>De heer <u>Kerst</u> vindt het een uitstekend initiatief. Als er gewerkt wordt met clusterkredieten, geeft de VV daarmee een mandaat aan het DB. Dat kan alleen als de VV de controle naar behoren kan blijven uitvoeren. De fractie zit een beetje met de stappen 1,2 en 3. Hij stelt voor om pas met clusterkredieten te gaan werken als duidelijk is dat het controlepaneel werkt en de benodigde informatie om te controleren beschikbaar komt.</p> <p>De heer <u>Kooij</u> stelt als werkgroep-lid al enige kritische geluiden te hebben gegeven. De fractie is voor het sturen op hoofdlijnen om meer ruimte te krijgen voor strategische sessies. Maar dit mag niet leiden tot verlies van controle en er clusterkredieten moeten tijdsbesparing opleveren. Wat wordt er precies gemeten en op basis van welke parameters? Alleen onderwerpen waaraan een normstelling is verbonden, zijn geschikt om 'non-discussies' te voorkomen. Wie draait er uiteindelijk aan de knoppen en wie bepaalt de parameters? Tijdsbesparing door clusterkredieten: het eerste voorstel is verbeterd, maar er is nog niet aangegeven wat er gaat gebeuren met de voordelen die bereikt worden. A&amp;B memoreert dat is gesteld dat deze moeten worden aangewend om de schuldpositie van Rijnland terug te brengen. Hij wacht nog op uitleg over de besteding van vrijkomende gelden als gevolg van voordelen. Nadelen: er wordt gesteld dat in die gevallen een aanvullend krediet noodzakelijk zal zijn. Afgesproken is dat in zo'n situatie het project eerst dient te worden heroverwogen. Hoe worden onbenoemde risico's vastgesteld? Deze kunnen oplopen tot 10% van het totale project. De systematiek hierachter is nog niet duidelijk. Schuiven met kredieten van het ene subproject naar het andere: dat moet worden tegengegaan. Voorgesteld wordt dit door checks- and balances te voorkomen en door 'een goed gesprek'. Op A&amp;B komt dit niet over als een stevige basis om schuiven met kredieten te voorkomen. De argumentatie om over te gaan naar clusterkredieten vindt de fractie niet een oplossing voor het creëren van meer tijd voor een strategische discussie. De fractie wil deze graag voorafgaande aan de VV voeren maar vindt een bezuiniging op tijd geen noodzakelijke voorwaarde. De fractie wil best extra tijd investeren in overleg.</p> <p>Mevrouw <u>Van Steensel</u> is niet geheel positief over het voorstel, maar is wel bereid mee te werken aan de voorgestelde proef. Er worden drie onderdelen benoemd. Als deze apart worden gezien, is het de vraag waar de samenhang is. De VVD vraagt hoe het algemeen bestuur 'aan de voorkant' komt als hiermee wordt gestart en vraagt tevens naar de samenhang. Als men op hoofdlijnen wil besturen, is die samenhang essentieel. De VVD is blij met de toegezegde evaluatie zodat er desgewenst kan worden bijgestuurd.</p> <p>De heer <u>Schols</u> hecht veel waarde aan de evaluatie: op dat moment kan men dan ook kritisch zijn.</p> <p>De heer <u>Kastelein</u> constateert dat de commissie BOD instemt met het proefjaar.</p> <p>Strategische discussie: het maakt D&amp;H niet uit of deze al dan niet voorafgaande dan wel tijdens de</p> |       |

| VERSLAG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ACTIE |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| <p>vergaderingen wordt gevoerd. D&amp;H laat dit (en de benaming) over aan de commissie en de <u>voorzitters</u>, zolang er maar tijd is om deze strategische discussies te voeren.</p> <p>Controlepaneel: dit moet gaandeweg samen worden ontwikkeld. Het controlepaneel is mede op verzoek van de fractie A&amp;B voorgesteld (technologie schrijdt voort en mensen willen beelden zien dus incorporeer moderne technologie in het instrumentarium). Het paneel zal nog nader moeten worden ontwikkeld (de aanstaande BURAP lijkt onhaalbaar).</p> <p>Het woord ‘tactisch’ staat twee keer genoemd omdat de cyclus is opgenomen waarin de tactische beweging twee keer voorkomt. Het is geenszins de bedoeling dat de plaatjes bureaucratisch overkomen. Zij dienen juist bij te dragen aan inzicht. De parameters worden door de VV bepaald op basis van een voorstel.</p> <p>Invulling clusterreserve: er mag niet naar hartelust worden geschoven door projectleiders: een onderliggende raming moet kunnen worden overlegd en het moet gaan over onbedoelde situaties. Zie pagina 9. Er wordt bij Rijnland al gewerkt met clusterkredieten voor grote projecten dan wel complexere projecten. Hiervoor worden de IPM-rollen vastgesteld. Het kan ook gaan over een aantal onderdelen waarvoor in een keer een krediet is aangevraagd.</p> <p>In reactie op mevrouw <u>Fierens</u> antwoordt de portefeuillehouder dat D&amp;H zeker ‘bij de les blijft’ (en mede bij de les wordt gehouden door de inbreng van de commissie BOD/werkgroep vernieuwend besturen). Het is een uitdaging voor zowel de VV als de organisatie om onderwerpen als duurzaamheid met specifieke middelen onder de knie te krijgen. Wat betreft de strategische sessies is het de bedoeling dat ook VV-leden zelf onderwerpen proactief inbrengen.</p> <p>Mevrouw <u>Fierens</u> verwijst naar de afspraak dat VV-leden niet alleen initiatieven kunnen nemen voor strategische discussies. Die afspraak ontbreekt.</p> <p>De heer <u>Kastelein</u> bevestigt dat VV-leden alle vrijheid hebben om zelf initiatiefnota’s in te dienen. Hij stelt voor dit punt nog eens aan te kaarten in de werkgroep vernieuwend besturen. Clusterkredieten en het controlepaneel lopen eigen gelijk op. Bijstellingen zijn mogelijk. De VV draait uiteindelijk aan de knoppen. Als er geld overschiet, wordt de bestemming door de VV bepaald.</p> <p>De heer <u>Kooij</u> wijst erop dat gesteld is dat geld, dat per cluster overblijft, terugkomt, maar het gaat hem om overblijvende voordelen per subonderdelen per cluster. Het is onduidelijk wat daarmee gaat gebeuren. A&amp;B vindt dat ook deze bedragen moeten terugvloeien.</p> <p>De heer <u>Kastelein</u> stelt dat dit aspect nader moet worden bediscussieerd: wanneer is er in een subonderdeel sprake van een voordeel, kan dat tussentijds worden bepaald of aan het einde? Hij noemt het een reëel punt om nader te bespreken.</p> <p>De heer Van der <u>Kooij</u> zegt dat elk project nu al -en straks binnen elk cluster- apart SSK-geraamd wordt. Per post van een project wordt een risicoreservering vastgesteld en uiteindelijk beslist de projectleider welke risicoreservering hij opneemt. Die bestaat uit benoemde risico’s (leidt tot een bepaald percentage). Daarvan wordt een percentage weer benoemd tot onbenoemd risico, afhankelijk van het project. Er wordt niet gewerkt met vaste getallen. Elk project binnen een cluster heeft zijn eigen SSK-raming waar het project binnen moet blijven. Afhankelijk van de afwijking, klopt de projectleider aan bij de directeur, beslist hij/zij zelf, wendt hij zich tot de portefeuillehouder dan wel de VV.</p> <p><i>Tweede termijn</i></p> <p>De heer <u>Kooij</u> vraagt naar de duur en start van het oefenjaar.</p> <p>Mevrouw <u>Stoop</u> vindt het verschil tussen een informatieve/beeldvormende VV en strategische sessie wat onduidelijk in het stuk: de beeldvormende VV wordt plots een kaderstellende VV.</p> <p>De heer <u>Kastelein</u> zegt dat het oefenjaar zal lopen tot halverwege 2018 en dat na de zomer 2018 zal worden geëvalueerd. Er bestaan inderdaad beeldvormende VV’s en strategische sessies: die moeten duidelijk uit elkaar worden gehaald. Rijnland kent de BOB-cyclus in het kader van de drie onderdelen (beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming). De heer <u>Doombos</u> zegt dat de voorgestelde strategische sessies geen onderdeel uitmaken van het BOB-model. Rijnland volgt het BOB-model: tijdens een beeldvormende vergadering wordt volstrekt open, mede op basis van informatie van buitenaf, met elkaar een beeld gevormd. Opiniërend is iets anders dan strategisch: op basis van een gedeeld beeld wordt bekeken wat men er nu eigenlijk van vindt (op weg naar besluitvorming). Strategische sessies kunnen voorafgaan aan het BOB-model en leiden tot de conclusie dat aan een bepaald onderwerp meer aandacht moet worden besteed. Strategische sessies zullen beknopt worden voorbereid en starten met een presentatie van 5-10 minuten.</p> |       |

|     | VERSLAG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ACTIE |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|     | <p>De heer <u>Zweers</u> vindt dat deze uitleg moet worden verwerkt op pagina 5 van de notitie in de daar vermelde uitleg, omdat deze meer ratio geeft aan de intentie.</p> <p>De heer <u>Kastelein</u> zegt toe deze verduidelijking door de dijkgraaf te zullen opnemen. <b>Toezegging.</b></p> <p>De <u>voorzitter</u> constateert dat er twee toezeggingen zijn gedaan: het toevoegen van de uitleg van de heer Doombos en het agenderen van de proactieve rol van de VV-leden met betrekking tot initiatiefnota's voor de commissie BOD resp. werkgroep vernieuwend besturen.</p> <p>De heer <u>Kooij</u> heeft nog de nodige vragen over het controlepaneel en clusterkredieten en wil het onderwerp dan ook als besprekstuk laten agenderen in de VV.</p> <p>Mevrouw <u>Van Steensel</u> benadrukt dat de commissie BOD uitermate inhoudelijk discussieert en zij vindt het dan ook geen goed idee om het onderwerp in de VV verder inhoudelijk te bespreken. Dat kan beter plaatsvinden in de werkgroep vernieuwend besturen.</p> <p>De <u>voorzitter</u> wijst erop dat het leden van de VV vrij staat het onderwerp alsnog te bespreken. Wat is de mening van de heer Kooij?</p> <p>De heer <u>Kooij</u> blijft bij zijn voorstel om het onderwerp wel in de VV te behandelen omdat ieder VV-lid er t.z.t. mee te maken krijgt. De uitwerking kan geschieden in de werkgroep vernieuwend besturen en alle leden kunnen daar dan op reageren.</p> <p>De <u>voorzitter</u> concludeert dat het voorstel als <b>besprekstuk</b> kan worden geagendeerd voor de VV.</p> |       |
| 5.g | <p><b>Terugtrekken duo-lid fractie Natuurterreinen</b></p> <p><i>Dit onderwerp wordt besloten behandeld en genotuleerd (zie aparte vertrouwelijke bijlage).</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |
| 6   | <p><b>RONDVRAAG</b></p> <p>De agenda voor de volgende BOD-vergadering van 7 juni lijkt overvol. Voorgesteld wordt om deze eerder te starten en langer te laten doorlopen. Besloten wordt de vergadering te beginnen om 18.00 in plaats van 19.00 uur. Mogelijk komt de heer <u>Van Dijk</u> iets later.</p> <p>De <u>voorzitter</u> stelt dat het college al vaker is gevraagd om een gelijkwaardige verdeling van de agendapunten maar dat blijkt in de praktijk moeilijk haalbaar.</p> <p>Mevrouw <u>Leewis</u> beveelt de uitnodiging voor de beeldvormende VV over het EEP van harte aan. Fracties kunnen vragen vooraf voorleggen aan iemand uit de organisatie zodat deze kunnen worden geïnventariseerd en waar mogelijk voorzien van informatie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |
| 7   | <p><b>SLUITING</b></p> <p>De <u>voorzitter</u> sluit hierop de vergadering om 12.48 uur.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |